

N:o 11.

Ank. till Riksd. Kansli den 18 April 1878, kl. 2 e. m.

Konstitutions-Utskottets Utlåtande, i anledning af väckt motion om ändring i 9 § Riksdagsordningen.

Till Konstitutions-Utskottet har från Riksdagens Andra Kammare öfverlemnats en af Herr *Åke Andersson* väckt motion, N:o 155, innefattande förslag till sådan ändring af ofvanberörda grundlagsparagraf, att valbarhet till Första Kammaren måtte äfven tillerkännas den, som vore och under tre år näst före valet varit beskattad för så stor inkomst af kapital eller arbete, att denna sammanlagd med en efter fem för hundra beräknad ränta å fastighets taxeringsvärde uppginge till fyra tusen kronor; och har motionären, med erinran att ett förslag af enahanda lydelse, som det nu framlagda, blifvit vid 1872 års riksdag af Konstitutions-Utskottet tillstyrkt och af Andra Kammaren bifallet, men af Första Kammaren förkastadt, till stöd för motionen anført, hurusom ett missförhållande skulle förefinnas deruti, att den, som egde ograverad fastighet till ett värde af nära 80,000 kronor och derjemte en årlig inkomst af närmare 4,000 kronor, icke vore valbar till Första Kammaren, ehuru meningen med ifrågavarande grundlagsstadgande icke kunde vara någon annan, än att den till Första Kammaren valbare skulle ega en viss förmögenhet såsom antingen fastighetsegare eller ock i åtnjutande af en bestämd årlig inkomst.

Enligt Utskottets uppfattning måste likväl med stadgandet, att för valbarhet till Första Kammaren erfordras att ega fastighet till taxeringsvärde, ej understigande 80,000 riksdaler, eller ock till staten skatta för minst 4,000 riksdalers årlig inkomst af kapital eller arbete, hafva åsyftats,

att hos denna Kammares ledamöter borde förutsättas icke allenast ett visst mått under den ena eller andra formen af *ekonomiskt oberoende*, utan äfven en något mera *omfattande verksamhet* af ena eller andra slaget; och ehuru, af lätt insedda skäl, hvarken det ena eller det andra af dessa syften lärer kunna fullständigt vinnas genom berörda stadgande, så torde dock förutsättningen om en vidsträcktare verksamhet ega ett säkrare stöd uti nu gällande valbarhetsvilkor än i de af motionären föreslagna. Då nu härtill kommer: *att* den ifrågasatta förändringen i sjelfva verket skulle medföra en nedsättning i den stadgade census, hvilken så mycket mindre kan anses vara af förhållandena påkallad, som under den tid, vår nuvarande Riksdagsordning ländt till efterrättelse, penningvärdet icke obetydligt fallit, samt dessutom någon svårighet icke mött för att erhålla lämpliga representanter inom Första Kammaren; *att* den oegentlighet, som förmenats ligga deri, att från Första Kammaren äro uteslutna personer, hvilka i ekonomiskt oberoende stå framför mången, som är valbar, äfven efter antagande af förslaget skulle qvarstå, t. ex. beträffande den, hvilkens egendom till det väsentligaste består af aktier, derför egarne icke omedelbart betala bevillning; *att* vid valtillfällen det skulle kunna blifva förenadt med svårighet att få utrönt, huruvida personer, hvilka inom en ort ega fastighet och inom en annan äro uppskattade för inkomst af kapital eller arbete, äro valbare eller icke; *samt slutligen att* en förändring i grundlagens stadganden angående valbarhet och valrätt icke synes böra utan synnerligen viktiga skäl vidtagas, hemställer Utskottet värdsamt,

att Herr Åke Anderssons ifrågavarande motion icke måtte af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 18 April 1878.

På Utskottets vägnar:

J. SJÖBERG.

Reservationer:

af Herrar *Hæggström*, *Samuel Johnson*, *S. F. Norén* och *J. Rundbäck*.
Herr *Per Nilsson* har anmält, att han ej deltagit uti handläggningen af ofvanstående ärende.